

Beslutningsforslag nr. B 64. Fremsat den 15. december 1987 af Pernille Forchhammer (S), Jytte Andersen (S), Helle Degn (S), Frank Jensen (S), Korneliusen (S), Hans Strunge (S) og Erling Olsen (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om elevdemokrati på gymnasie- og HF-skoler

Folketinget opfordrer regeringen til hurtigst muligt at fremsætte et lovforslag, som sikrer elever ved landets gymnasie- og HF-skoler en reel medindflydelse i den daglige undervisningssituation og i gymnasie- og HF-planlægningen.

Lovforslaget skal udarbejdes efter følgende retningslinjer:

1. Demokratiet på skolen skal være en del af undervisningen og elevernes hverdag. Hvert semester indledes med en periode, hvor elever og lærere sammen planlægger det kommende undervisningsforløb. Både det specifikke undervisningsemne, undervisningsformen og undervisningsmaterialet skal her afklares.

2. Elevrådene skal sikres hørings- og indstillingsret over for fællesudvalget (jf. pkt. 4 og 5) i alle sager med undtagelse af ansættelses- og tjenestemandssager og konkrete elevsager.

Endvidere skal elevrådene sikres en egen økonomi og adgang til lokale- og kontorfaciliteter, der muliggør selvstændige aktiviteter.

3. Eleverne skal sikres ret til at udøve elevrådsarbejde i skoletiden.

4. Fællesudvalget skal være paritetisk sam-

mensat af elever og lærere. Rektor er født medlem af fællesudvalget.

5. Fællesudvalget er skolens øverste myndighed. Udvalget har kompetence til udfyldning af skolens økonomiske og pædagogiske rammer og har i forbindelse hermed hørings- og indstillingsret over for amtets undervisnings- og kulturudvalg.

6. Skolerådet nedlægges.

7. Amtslige fælleselevråd lovfæstes og sikres økonomi og adgang til faciliteter, der muliggør egne aktiviteter.

8. Der oprettes amtslige gymnasie- og HF-råd. Rådene sammensættes af elever, lærere, TAP'ere og amtsrådsrepræsentanter, og de tildeles hørings- og indstillingsret i alle sager, der vedrører den overordnede gymnasie- og HF-planlægning i amtet, herunder også kapacitetstilpasninger. Rådene skal desuden koordinere eventuel forsøgs- og kursusvirksomhed ved amtets gymnasie- og HF-skoler.

9. Elever skal sikres repræsentation med mindst 2 personer i de udvalg, der nedsættes under Direktoratet for Gymnasieskolerne og HF.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Et velfungerende og udbygget elevdemokrati er en nødvendig forudsætning for at øge motivationen og undervisningsudbyttet blandt eleverne i gymnasie- og HF-skolerne. Det er derfor vigtigt, at eleverne direkte inddrages i beslutninger, der vedrører deres egen situation på skolen, i amtet og i de af direktoratet nedsatte udvalg. Lige så vigtige er elevernes muligheder for indflydelse på undervisningen i det daglige.

En udvidelse af demokratiet i gymnasie- og HF-skolerne vil samtidig lægge grunden for et bedre arbejdsklima på skolerne og give eleverne en indsigt i og mulighed for aktiv medleven i samfundets demokratiske spilleregler.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Elevernes mulighed for indflydelse på undervisningen er et af de vigtigste elementer i et udbygget elevdemokrati. Ved i begyndelsen af hvert semester at stille en periode til rådighed hertil, opnår man at give både elever og lærere en mulighed for at planlægge det kommende undervisningsforløb. Eleverne får en indsigt i det undervisningsstof, de skal arbejde med, og får reelle valgmuligheder med hensyn til undervisningsform og undervisningsmateriale. Der skal her åbnes mulighed for undervisning på tværs af faggrænserne og for projektarbejde af kortere eller længere varighed.

Det er vigtigt, at de indgåede aftaler om undervisningen løbende evalueres.

En typisk længde på den indledende periode vil være 1 uge.

Ad 2

Hørings- og indstillingsretten har i mange år været forbeholdt lærerrådet. Vi mener, at elevrådet også bør omfattes heraf, eftersom beslutningerne er af lige så stor betydning for skolens elever som for skolens

lærere, og det vil klart stimulere elevrådets arbejde at blive inddraget i beslutningsprocessen, bl.a. gennem en hørings- og indstillingsret.

Elevrådene er elevernes demokratisk valgte organer. De skal derfor også have mulighed for at fungere som sådanne. Det fordrer egen økonomi, lokaleadgang og adgang til kontorfaciliteter (telefon, skrivemaskine, kopimaskine m.m.). Vi anser det som en vigtig del af demokratiet, at eleverne lærer at administrere en økonomi og aflægge regnskab for afholdte udgifter. Som følge heraf overlades elevrådets økonomiske midler til en af elevrådet valgt kasserer. En passende økonomisk ramme vil efter vor overbevisning være minimum 5.000 kr. og et fast kronebeløb pr. elev pr. år.

Ad 3

En vigtig forudsætning for et udbytterigt elevrådsarbejde er, at arbejdet i vid udstrækning kan foregå i skoletiden og indgå som en naturlig del af skolens hverdag.

Ad 4

Princippet om paritet mellem elever og lærere (rektor inkl.) skal sikre den demokratiske dialog. Fællesudvalgets medlemmer vælges af henholdsvis elevråd og lærerråd.

Ad 5

Det er vigtigt, at fællesudvalget har den afgørende indflydelse på skolens virksomhed i dagligdagen både pædagogisk, økonomisk og administrativt. En sådan medindflydelse er med til at sikre et godt arbejdsklima, den bedste udnyttelse af ressourcerne og den mest hensigtsmæssige tilrettelæggelse af undervisningen.

Fællesudvalgets kompetence omfatter derfor bl.a. også:

- nyanskaffelser
- retten til at prioritere mellem de forskellige konti i skolens budget

- undervisningsmateriale
- planlægning af undervisningen samt
- temadage, fællestimer og forsøgsundervisning.

Endvidere skal fællesudvalget have hørings- og indstillingsret over for undervisnings- og kulturudvalget i amtet, bl.a. i spørgsmål om gymnasienedlæggelser og budgetlægning.

Ad 6

Som konsekvens af at fællesudvalget tildeles den ovennævnte kompetence, foreslår vi, at skolerådene nedlægges. Beslutningerne bør tages blandt brugerne af gymnasiet/HF – nemlig elever og lærere, og det er vigtigt, at beslutningerne bliver gjort til en naturlig del af dagligdagen.

Ad 7

Eleverne skal have mulighed for at slutte sig sammen i amtslige fælleselevråd. Fælleselevrådene tjener som elevernes fælles talerør over for undervisnings- og kulturudvalget i amtet og over for det amtslige gymnasie- og HF-råd (herom i næste punkt). Fælleselevrådene giver også eleverne mulighed for at udveksle erfaringer, starte uddannelsespolitiske diskussioner, lave kursusvirksomhed for eleverne m.m. Disse aktiviteter fordrer en egen økonomi og adgang til

lokale- og kontorfaciliteter (telefon, skrivemaskine og kopimaskine m.m.). Vi vil foreslå en økonomisk ramme på minimum 15.000 kr. pr. fælleselevråd.

Ad 8

Til at koordinere kursusvirksomhed og forsøgsvirksomhed i amtet og til at sikre et fælles amtsligt talerør for amtets lærere og elever foreslås oprettet et amtsligt gymnasie- og HF-råd. Det er vigtigt, at gymnasie- og HF-brugerne får en mulighed for at følge og påvirke den overordnede gymnasie- og HF-planlægning, både hvad angår budgetlægning, kapacitetstilpasninger og forsøgsvirksomhed m.m.

Rådene kan desuden igangsætte uddannelsespolitiske diskussioner og være udfarende både i forhold til undervisnings- og kulturudvalget i amtet og i forhold til de enkelte gymnasie- og HF-skoler.

Rådet har hørings- og indstillingsret over for undervisnings- og kulturudvalget i amtet i alle sager.

Ad 9

For at kunne følge udviklingen på gymnasie- og HF-området er det naturligt, at der sidder 2 elevrepræsentanter i alle de udvalg, der nedsættes under Direktoratet for Gymnasieskolerne og HF. Disse elevrepræsentanter skal have stemmeret. De kan f.eks. udpeges af fælleselevrådene.